

САҢА ОЛОХ

ССКП ЧУРАҢЧЫ ОРОЙУОННААҢЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛӨННӨТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҢЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сыл атыһыныы
15 күнүттөн тахсар

№ 66 (4052)

1971 сыл, Атырдыах ыйын 14 күнэ
СУБУОТА

Сыаната
2 харчы

Ааспыт быыбарга саҥа талыллыбыт сельскэйдээри уонна оройуон Советтарын таттарга бэйэлэрин эбээ-иннэстэрин толороллор. Биллэрин курдук, оройуон үрдүнэн барыта 380 депутаттар быыбардаммыттар. Советтар—Советскай госу-дарство алын, саамай ту-таах салайар органныра.

ССКП XXIV съезин Ди-рективаларын, саҥа саҥа-ламмыт тохсус пятилетка былааннарын толорууга Со-веттар орооллара хаһаан-гытааҥар да улаатта. Билиги оройуонмут 14 сельскэй Советтара оройуон экономи-ката уонна культурата ча-чирии сайдыытыгар бэйэлэ-рин күүстэри харыстаабан-ка үлэлииллэр.

Быйылгы дьыл саамай эппиэттээх соругунан обще-ственной сүөһүгэ бөҕө аһы-лык бааатын тэрийин буо-лар. Ити улахан соругу то-лорууга Советтар үгүс тэ-рээһин үлэни ытталлар. Оройуон үрдүнэн оттоохун-га 1930 киһи тахсан үлэ-лиир. Кинилэр ортолорутар 200-тан тахса сулууспа-лаахтар, 150-тан тахса кырдыаҥастар - инвалидтар уонна 270 моой отчуттар бааллар. Маны таһынан на-һиликтэр уонна оройуон киинин рабочайдара, су-лууспалаахтара хас өрөбүл дайы бэйэлэрин шэфтээх хаһаайыстыбаларыгар су-буотунньуктарга активнай-дык кытталлар.

Оройуон бары хаһаайы-стыбаларыгар 15 толору механизированнай, 16 меха-низированной аҥардаах, 43 көлө уонна 30 илти звено-лара тэриллэн оттоохунга үлэлииллэр. Атырдыах ыйын 10 күннээх туругунан оро-йуон үрдүнэн 36954 гек-тар сирэ охсудуна, 34485 гектар сирэ муньулунна уонна 19048 тонна от кэ-биһилиннэ. Охсуу уонна муньуу ааспыт сыл бу кэ-миннээхтэр 4743 гектарынан ордук да буоллар, от кэ-линтэ былырыныгыга ыраабынан тийибэт, ол эбэ-тэр 2046 тоннаан быйыл адыһах от кэбиһилиннэ.

Итинтэн көстөрүнэн, бы-йыл ааспыт сыллааҥар ку-раан буолан, от кэлинтэ мөлтөх. Ордук Эрилик Эри-стин аатынан. Калинин аатынан колхозтар уонна Субурускай аатынан сов-хоз Сыланнаады. Кытаа-нахтаады отделениеларын хoduналар курааннааты-лар. Ол түмүгэр ити хаһа-айыстыбалар атын оройуон сирдэригэр баран оттуурга күһэлииллэр.

Атырдыах ыйын 10 күнү-нээри туругунан оройуон үрдүнэн оттоохун графига 76,8 эрэ бырыһыан, оттон оттоохун сыллаады былаана 45,4 бырыһыан туолла. Партия обкомун уонна Саха АССР Министрдерин Сове-тын соруудаһынан, бу кэмнэ оттоохун сыллаады былаа-

нын 50 бырыһыан толо-руохтаахпыт, кыайбаты-быт. Графиктарын Карл Маркс аатынан колхоз 64,5 бырыһыан, Калинин ааты-нан колхоз 78,6 бырыһыан, Ленин аатынан колхоз 79,2 бырыһыан уонна Эрилик Эристин аатынан колхоз 63,5 бырыһыан толорон, ордук бытаан татимнээхтик оттоон иһэллэр.

Синлэни уонна сенаһы угуу былаана тохтон иһэр. Синлэни Карл Маркс ааты-нан колхоз уонна Субу-рускай аатынан совхоз эрэ кыраны уктулар. Сов-хоз 260 тонна сенаһы укта. Мантан атын хаһаайыстыба-лар салайааччылары уонна олохтоох Советтар испол-комнара бу боллуруска сөптөөх суолтаны биэрэ иликтэр.

Общественнай уонна чаа-һынай сүөһүгэ аһылык ба-аатын тэрийингэ Соловьев, Сылан, Хатылы уонна Ха-йахсыт сельскэй Советтара тэрээһин үлэни үчүгэйдик ытталлар. Ол курдук, Ха-йахсыт нэһилиэгин Советын тэрийинтинэн (исполком председателэ Алексеев А. Д.) Петрова Мария Нико-лаевна салайааччылаах ыра саастаах оскуола оҥо-лорун биригээдэтэ тэриллэн эбии аһылыкка лабыктаны бэлэмнииллэр. 40-ча дьыа хаһаайкалара эмиз оттуу-лар уонна лабыкта хомуйал-лар.

Сылан сельскэй Совета (исполком председателэ Башнев В. П.) оттоохун бол-пуруохун исполкомна хаста да дүүүллэтэ. Манна хас биридии дьыа хаһаайкала-рыгар 5—10 центнер оту оттоон отделеннега тутта-ралларыгар соруудах онор-дулар. 20-чэ оҥолоох звено тэриллэн эмиз лабыкта бэ-лэмнииллэр. Тэриллэр маас-сабай субуотунньуктарга дьыа хаһаайкалара, кыра оҥолор активнайдык кыттал-лар.

Чурапчы сельскэй Сове-тын уонна субуотунньукта-ры тэрийэр штаб көүлээ-һиннэринэн оройуон киини үгүс тэрилтэлэрэ ытталлар субуотунньуктарга активнай кыттыһы ылаллар.

Итини тэҥинэн, оттоохун үлэтэ бары сирдэргэ эриэ-дэхси үчүгэйдик барар буолбатах. Эрилик Эристин аатынан колхозка сорох тү-бэлтээ үлэ режимин иэ-һэр, ардыгар бүтүн звено-лар үлэҕэ тахсыбакка боро-гууллуур түбэлтэлэрэ таһа-рыллыбыттар. Совхозка Кытаанах отделениетын Арыылаахтаады биригээдэ-тигэр оттоохун хаачыстыба-та мөлтөх. Муньуу уонна кэбиһин хаачыстыбата суо-буттан, охсуллубут от соро-ҕо хoduнаҕа хаалар түбэлтэ-лэрэ тахсар.

Тутуу оройуоннаады учаастаһын коллектива ытталлар субуотунньуктар (Бүтүүтүн 2 стр. нэр.)

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Оройуон колхозтарын уонна совхозун хoduналарыгар от ыйын 26 күнүттөн атырдыах ыйын 6 күнүгэр дьэри биллэ-риллэбит ударнай декадага ытталлыбыт субуотунньуктарга активнайдык кыттыбыттарын этнэннэ сүөһү аһылыктын бэ-лэмнээһингэ урдук көрдөрүүлэри саттиситтарын иһин оро-йуоннаады Бочуот Дуоскатыгар таһаарыллаллар.

Коммунальнай предприятиелар уонна тунсаран оноруу комбинатын коллектива (нач. солбуулааччы, местком пред-седателэ Протасов Е. П., партийнай тэриата секретара Еф-ремов А. Г.)

Чурапчытаады интернат-оскуола коллектива (директор Шадрин А. С., партийнай тэриата секретара Кривошапкин Р. Х., местком председателэ Павлов П. М.)

Одьулууннаады 13 №-лээх СКТУ коллектива (дирек-торы солбуулааччы, местком председателэ Кынакотов Н. П.)

Райпотребсоюз уонна Чурапчы сельпотун коллектив-тара (председателэр Петров П. С., Попов Е. А., партий-най тэриата секретара Софронов М. Е., местком председателэ Холмогоров В. Х.)

Пронкомбинат коллектива (директор Кирялин Н. Г., партийнай тэриата секретара Варламен С. П., местком председателэ солбуулааччы Дьячковская Е. К.)

Убаһаһаһа бириэмийэлэһинилэр

СЫЛАН (телефонунан). Отде-ленине отчуттара быйыл бэлэм-дэр биридии убаһаһаһа бириэмийэлэһинилэр.

Оттоон Сивцев Н. Т. салайар механизированнай звенота хас биридии киһитигэр 42,2 тонна оттоонно. Киһилэр эмиз убаһаһаһа бириэмийэҕэ тигистилэр.

П. МАКАРОВ

ЫРААХ БЭРЭБЭ

Ч. А. К. И. Р. (телефонунан). От-лоонно. Звено 3000 центнер оту бэ-лэмнээхтээх. Бу ый бастакы де-кадатын түмүгүнэн 1855 центнер оту кэбистилэр. Итинэн график-тарын 105 бырыһыан толордулар.

Р. ДАНИЛОВ,
бийиги общ. корр.

ССРС НХСБ-гар

МОСКВА, Узбекская ССР ирригацияда ГСКБ-гар өнө-буллубу ты хаһаайыстыбатын культураларын хаһы-лыбыт куюһаахтарынан вегетационнай сингирдингэ уонна уулаах сиргэн ууну сингирдэр сеткэ биэрингэ аналлаах «ПТ—250» дьин турба уулар массыына билигин ССРС НХСБ-гар көрдөрүллэр. Кыһа турбаны сүүрдэр транс-порттертан, хомуллар полуэлектрической турбопроводтар хас даһань комплектарыттан, «СНП—1505 А» көһөрүл-лэ сылдыар посуостуур станцияттан (синионка хыҥастан) тутуулар уонна 0,9—1,4 тонна кылаастаах тракторга холбонор.

Н. Кулешов фотота.

ССТА фотехроникага.

Графика киирэр туһугар

Совхоз Улахан Куолааҕы би-ригээдэтин рабочайдара быйыл 6890 центнер оту бэлэмниир со-руктаахтар. Оско кыһынны бос ыйын 25 күнүттөн коммунист Платонов Н. С. көлөтүн звенота бастаһынан салайабыта. Киһи-лэр графиктарын 195 бырыһыан толорон испиттэр. Оттон, маас-тара оттуур хoduна тахсыа сүө-хуттан, кыайыллалык үлэһиттери Аммура ытырга таһаарылыһыт.

Аһа уулар ытыах сиргэ көһөн киһирэн бу звено дьыо балаҕа үчүгэйдик үлэни сымдаһаллар. К. Е. Трофимов иһиннэн оттуур звенону салайар. Манна график-тарын икки бүк толордулар. Сыла-һылыт Макаров С. В. отчуттара эмиз хотуулаахтык үлэлииллэр.

Плани звеноларын отчуттара уонна пенсионерлар, сүсүбүттөр общественнай сүөһү аһылыктын бэлэмнээһингэ көхтөөхтүк кыт-таллар. Звено иһиннэннэрэ бары сиргэ хоно сымдан үлэлииллэр.

Ол эрээри оттоохун графикын 92,5 бырыһыаннаан тутуһан иһе-бит. Бу үүнүт декадага гра-фика хаһаан да киһирэр туһугар бары күүсүтүн уурабыт.

П. ЛЕБЕДЕВ,
биригээдиир.

Оройуон үөрэ-нээччилэрин оттуур звеноларын kuota-лаһыыга ыгырбыт Амма орто оскуо-латын пионердарын звенота (салайаач-чы Н. Н. Мордус-кин) сезон устата 2200 центнер оту оттуур эбэһээтэ-листибэтин атыр-дыах ыйын 10 кү-нүгэр толордо. Эдэр отчуттар сал-гыы үлэлииллэр.

Тэтим билигин да бытаан

Идэрээ күн гартыа райкомун бюротун, райсовет исполкомун холбоуктаах мунуохтара оройуон политтехниктары итэтиктэ сирдэрэ оттоонунта социалистическай куоталаһыларга атырдыккаан 10 күнүсүсү тугуунан бонтуруону дуууласта.

Оройуон үрдүнэн оттообун графикка 73,8 бырыһыан туолла. Ысхотун графикта тууспут эһиэ буоллар, сыллаабы от 39 бырыһыан бэлэмнээхтээ. Билигин сыллаабы от 45,4 бырыһыан ара бэлэмнээх. Субууускай аатынан ээсхэ графикка 87,6 бырыһыан толорон, атын хаһаайыстыбаларга бар нуоталаһы интэки куотуттар иһэр. Итинэн соҕоо сыллаабы отун 51,7 бырыһыан оттоон, куоталһы хаһаайыстыбаларга аатыланна. Киннэхэ ССКП райкомун бюротун, райсовет исполкомун көһөрүллэ сылдьар Кыһыл Знамяларга өссө төгүл хаалларылына.

Эрилик Эристин уонна Карл Маркс аатынан колхозтар графиктарын 63,5 — 64,5 ара бырыһыан толорон, тийэх маастарга эбэтэр Эрилик Эристин аатынан колхоз былааннаах 30 аветун оннулар 21 ара аветуну туруорда. Оттоон Карл Маркс аатынан колхоз ааспыт сыллаабыр хoduнага 5,5 киһини итэбэс таһаарда.

Райком бюрота уонна райсовет исполкома сорох хаһаайыстыбалар райком бюрота от ыйын 22 күнүсүр атырдык ыйын 10 күнүсүр — графикка дьон туруорбут соруутун толорууга уонна оройуон үрдүнэн от ыйын 26 күнүсүтэн атырдык ыйын

6 күнүсүр дьэри оттоонунта бэлэриллибит ударнай декада мөмүгэр урут үлэлээн испит тэтимнэри биллэрдики намыһыттары улаханнан сэмэлэтиллэр.

Атырдык ыйын 3 күнүсүсүр тугуунан Калинин уонна Карл Маркс аатынан колхозтар графиктарын экилэтэни толорон испиттара Билигин Карл Маркс аатынан колхоз Калинин катынан колхозтан арааһынан хаалла, ааспыт 10 хoduнага 7,40 тонна оту — сылдезды от 20 бырыһыан оттоохтаабын 320 тоннаын итэвин, эбэтэр графикка баара-суога 36,7 бырыһыан толордо. Итини тугуунан быһаарыахха сөбү? Оттоонор сир суох буолбатах. Ардах омон мөһөйдөөбө. Ууну да — дьыл сиэринэн. Итин суоч-сөбөтөх тэрэһин сатархайынан, үлэ дьыссыллынытэ чөлөбүнөн, үтүһүтүртөн ситтөөх ирдэһин туруоруу, хонтуруу олохтоомтобуналар ара быһаарыахха сөн. Колхоз бырабылыанньага, партбюро, сельсовет исполкома бириэмэттэр бары наадалаах дьаһаллары ситэ олохтооботхоро көстөр.

Колхоз бырабылыанньатын председателе тап. Лыткин В. С. оттоонун курдук тосударственной суолталаах бонтуруоска, бэл дьэри үлэ-дэммит үлэни бириэмэттэр оттооттаабына, тыһытынна суох-быһыһы көрдөрдө. Ол иһин киннэхэ ыйын оттоолуна.

От үүнүүтэ сектарыгар 5,8 центнергэ тэннээр. Ити ааспыт сыллаабыр 1,2-нөн намыһах. Сорох хаһаайыстыбалар хаһы-үйө оттоонуктаах

сирдэрчэ 36—80 бырыһыан оттоотулар. Оттоон сорохторугар охсууттан мунуу биллэрдики хаалар иһэр.

Бюро уонна исполком иһин тэҥэ ударнай декадага бастайааннай үлэлээх сулуусулаахтар уонна рабочайдар шэфтээх хаһаайыстыбаларыгар улахан көмөнү оттоотуларын бэлэтиэтэ. Субуотуньуктарга активнайдык кытыбыт итинэн сүөһү акалыгы бэлэмнээһини үрдик көрдөрүүдөрү ситисинт коллективтары Бочуот оройуоннаабы Дуссатыгар таһаарга быһаарылынына.

Мантан хаалбыт күнүсүсүр 23002 тонна от оттоонуктаах. Ол иһин, сааһа да оту хаалларыахха, иһинэн уонна көлөнөн оттоонуну күүһүрдүүххэ, оччого ара бары колхозтар оттоонун былаанын, оттоон сорох үрдүн эбэтэр экилэтибитин толоруостара. Оттоонун дьон күүһүсүсүр дьэри тэриллэхтээх. Былааны толорууга хас бирдир чааһы, күнү мунуутуурдук туһанын быһаарар. Күнүсүсүр соруудагы толоруохко ара хoduнатан экилэтиэхха. Хаһаайыстыбалар, биригээдэлэр, отделенилар салайааччылар үлэһиттэр күнүсүсүр режим тутуһуларын, үлэ хаачыстыбатын күнүсүсүр сирдэр хонтуруулаахтартар.

Оттоонун былааннаах күнүсүсүр тэрэһин үлэни тускаран үлэ тэҥимит күүһүрдүү — бары хаһаайыстыбаннай, партийнай, советскай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр дьэри иһаах соруктара. Бастайааннай үлэлээх рабочайдар уонна сулуусулаахтар күүһүсүсүр үлэбэ салгыт былааннаахтык көмөлөһөр кытык нэстээхтэр.

КӨМӨНҮ ӨССӨ КҮҮНҮРДҮӨХХЭ

Оройуон киһини уонна нэһиликтэр сулуусулаахтара, рабочайдар, оскуола-лар үөрэнээччилэр ударнай декадага оту бэлэмнээһини хаһаайыстыбаларга улахан көмөнү оттордулар. 578 киһи 3777 үлэ күнүн отторон 551 гектар сирин отустулар, 537 гектары муотулар, 3890 центнер оту көбистилэр, 920 центнер оту бутуллаатылар, 1600 метр усталаах күрүүнү туттулар, 200 тонна сениһи үктулар, 10,5 тонна былабы, лабыканы хомуйдулар. Элбэх оҕо, дьыа хаһаайкаларга оторуот, хортуппуй баһыналарын үлэлэтиллэр.

Ударнай декадага элбэх киһинэн күргүмнээхтик үлэлээн коммунальнай предприятиялар уонна тускаран оторуу комбинатын коллектива 60 тонна, интернат-оскуола 50 тонна, райсовет коллектива 50 тонна, СПТУ коллектива 45 тонна, «Сельхозтехника» отделениета 30 тонна, промкомбинат 30 тонна үчүгэй хаачыстыбалаах оту оттоон көбистилэр, күрүлэтиллэр, 60 тонна сениһи бэлэмнэтиллэр.

Аңардас ударнай декадага 3890 центнер оту охсон, мунууан, көбүнэн хаһаайыстыбаларга туттарыы — бу ото суох дьылга элбэх үлэни оттоолулубутун көрдөтөн бэлэтиир наада.

Бытовий комбинат, эмп тэрилтэлэрин үлэһиттэрэ, Диринг баһыһатын уонна оскуолатын сулуусулаахтара о. д. а. кырата суох көмөнү оттороллор.

Ол эрээри аванполадка, метеостанция, госбанк, обсерватория коллективтара тустаах сорууда баарын үрдүнэн, былааннаах отторун оттоу иликтэр. Ысхотун хаалбыт бириэмэбэ ити тэрилтэлэр тэриллибит былааннарын толорботохторуна, тустаах салайааччылар кытаанах сэмэбэ тэрдиллэхтара.

Аһыһах хонуктааһына райсовет исполкома тутуу учаастагы коллектива субуотуньуктарга кытыбатар, маннаха тэрибээччи интэҥичи оруолун толорор начальник бөйөтүнэн ылан тэрибээччи, көбүлээбэтэбин, төттөрүтүн, инникитин да кыттар кыахтара суоһун дакаастааһына рабочайдар маассабай субуотуньуктарга аккадестаньыларыгар төрүөтүнэн буолбутун бэлэтиэн туран, таб. Недакиров И. М. дуоһунаһыттан босхолоото.

Оттоонунта шэфтээх хаһаайыстыбаларга көмөлөһүү — аңардас хаһаайыстыбанай ара суолталаах буолбакка, ону аһаан улахан политической суолталаах бонтуруос. Маны таба өйдүүр рабочайдар, сулуусулаахтар бөһөдүр, киһилэр атыттары көбүлээн үлэбэ таһаарыа улахан көмөнү оттордулар.

Бу күнүсүсүр элбэх үлэһит күүс бурдугу, оторуот аһы хомуйууга, кыстыкка бэлэмнээһини туруора, бастайааннай үлэлэбит оскуола оҕолоро үөрэхтэригэр, уопускаларын көмүгэр оттообут сулуусулаахтар, рабочайдар үлэлэригэр киһирэхтэр. Онон оройуон, нэһилик тэрилтэлэрин сулуусулаахтара, рабочайдара хаһаайыстыбаларга бастатан туран оттоонунта көмөлөрүн өссө күүһүрдүүхтээхтэр, итинэн общественной сүөһүнү далай аһылыгынан хааччылан эмне-тот сыл таһаарыага бөһөлөрүн сэмэй кылааттары киллэрэр дуоһунаах соруктаахтар.

М. БЕЛЫХ.

субуотуньуктары тэрийэр оройуоннаабы штаб начальнига, райсовет исполкомун председатели солбуйааччы.

СОВЕТТАР ДЬОҕУННААХ СОРУКТАРА

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр.) та мөлтөхтүн кыттар. Райсовет исполкома тутуу учаастагы начальнига Недакиров И. М. коллективтар итэр-өйдөтөр үлэни быста мөлтөһүтүн, ытыгылар субуотуньуктарга коллективни таһаарбатаһын иһин, оттоонунта партия мытар политикатын таба өйдөөбөтүн иһин үлэтигэр босхолоото.

Олохтоох Советтар уонна хаһаайыстыбалар, тэрилтэлэр салайааччыларын иһинки туар сүрүн соруктарынан буолар: хаалбыт бириэмэбэ оттоонун тэтимин күүһүрдүү, баар хoduһаны барытын иһин оттоон ылыы, үлэ хаачыстыбатын тускарыы, режим халбаһнаа-бакка тутуһуу, хoduһага ара иһирин, хойутаан тахсыы. Кылаабыһа үлэ тэрэһини тускарыыга бол-бонто уурулдуохтаах. Тэрилтэлэр сулуусулаахтарын, рабочайдарын маассабай субуотуньуктарга сөпкө аттаран туруорууну, учуоту уонна отчуотунаһы

тускарыыны ситиһиэххэ. Райисполкомга наадалаах сибидиэннэлэри биэрэн иһини хааччылаахха.

Бары хаһаайыстыбалар бу ый 15 күнүн ааспака бурдук хомууругар киһирэхтээхтэр. Эрилик Эристин аатынан колхоз уонна Субууускай аатынан совхоз бирдин комбайны эһин туруоран үлэһит соруудаахтар. Үүмүт бурдугу, хортуппуй кылгас бириэмэ иһигэр сүтүгэ суох хомуйуохха, бары агрегаттары саахала суох үлэлэтинни хааччылаахха.

Бары хаһаайыстыбалар бурдук ысмылааттарын бу күнүсүсүр өрөмүөннээн бүтэриэхтээхтэр. Бурдук, хортуппуй үүнүүтэ быһыл куһаһа суох. Онон үүнүүнү хомуйууга, харайыага баар резервалары толору туһаһаахха.

Үөһээ этилибит бонтуруостары быһаарыага тэрэһин үлэни олохтоох Советтар баһылаан көһүлээн ыһааллара ирдэнэр.

Советтар түбүктэрэ

Исполкомга звеновод отчуота

Совет Салайааччы отделениетар быһыл оттоонунта 18 звено тэриллэн үлэлэр. Кинилэртэн атырдык ыйын 10 күнүсүсүр туртуган графиктары аҕыс звено уонна баар биригээдэ толорон иһэллэр.

Салайааччы Советин көһө сылдьар исполкома отчуоттар хомуулаагы отууларыгар тийбэн графиктар толорботох 1 М-дээх

толору механизированнай звено звеновода Дьяковскай Д. Н. на-формациятын иһиттэ. Исполком чиниттэрэ үлэ туруутун ыртан, баар итэбэстэри туоратын, графикка киирин, былааны толоруу уонна иһинки соруктар тустарынан кыһык нэстээхтэр.

Исполком тэһиһит итэбэстэри туоратарга туһаһаан практичес-

кай дьаһаллары бэлэтиэтэ. Ол иһигэр отделение салайар үлэһиттэрэ уон хонук устата Ойук үрүрүр иһинэн от охсууттар тахсааларыгар быһаарыы иһилиһин. Звеноводунан оһыттаах биригээдир Гаврилов И. А. уонна политтэрибээччи коммунист Байшев В. П. аһаһылар. Бу аһаһыт отчуоттар атырдык ыйын 11 күнүсүтэн үлэлэри сарадаатылар.

Одессагаагы автомобиль заправканыр агрегаттары отторор завод «ГАЗ-52» шасситы базалар сөһө заправканыр агрегаттары серийнайдик отторууга киир-дэ. Сага шасситылар уруккулдардаагы ордуу сырылаахтар, боннотуу 3—4 агрегаты ордуу заправканыр кыстаахтар. СНИМОККА: сөһө механическая автозаправканыр хомуйар конвейер.

Н. Павленко фотота. ССТА фотохрониката.

СУЛУН БАТЫНА

Бийиги бариадынцар Т. Брыз-
аевтын Амма туушармалыг
охиатын устун илэбит. Огөр-
огуута бу сиргэ сатым да киин
атаан хаамнат хойуу шардалаах,
хуобах уостаах дайду эгэ. Оттон
билиги сууһунан гектардаах, өг-
өм үүһүүдээх киэн нөлөмөн хо-
чула.

Бу хөдүбэдэ Н. Сергеев сала-
лар тотору механизириваннай зэ-
нэтүн отчуттарын көрсөхтөө-
хт. Мототыка тунустан турар
карийа прымы эргий кетөрүп
татта, үлэ үгөннээбит сиригэр
көтөллө түнөбит. Бастаан Амма
кытыамы батына түөртүү-бнестин
сукуеурууннара кабынналыбит от-
тор көстөллөр. Кинилэртөн тө-
бөлчө кабынааччылар үлэни сн-
дээлар.

Сүдү күүстээх стогонетатель бир нэм иннинэн-кэппинэн буол-
бахтыыр, ол сылдан күүстээх
сымактарынан элгэм үүвүүлээх
күөх оту өрө баһан таһааран
ууртааһыр. Киниян Д. Егоров
салһан талбыт сарһар уурда-
һыр. Трактористар Ф. Собакин,
П. Федоров көбүһүндээх оту тула
субуудамыт оту түүрө анһан
аралан биэрэллэр. Кинилэри эк-
карета сылһан В. Ефимов тра-
кторынан хаалбыт оту чөмөхтүү
тарһарар. От үрдүүгөр В. Попов
туран тарһата тарһар.

Оройуон быйылгы бастып өт-
чуттарын, үлэ дьону кытта кө-
сөтүнэн истэп майы үлэттэн үө-
рүү, ииньки дьулуур биэртөн
биэр арыллан илэр. Бары да ба-
балары иинигэр бэриллэбэт со-
рудагы чинэстөөхтик толорорго биэр
бигэ санаалаахтар. Уолаттар бу
Өйүүн Уумаабыт холубатыттан
80 оту туруорбуктар, аны сүүр-
баны илар - бадалаахтар, ээспит
сыл итинчэ өт турбатара. От
өлгөннүк үүмүтэ хинилэр са-
нааларын өрө көтөүөр биэр сүрүн
күс буолбут.

Хотуулаах отчуттар салайаач-
чыларын Н. Сергеевы көрсөөрү

Мутурааур дуэн сиргэ тийһобит. Даммут абхэтийн олоролор абит. Орустарааччылар Н. Беллин, В. Максимов быһыл сага үлэһиннэр, оттон В. Васильев иккис сыла Иван-Иванович уолаттарын динки астынматтыг көрүтэллир. Звеновод да тыла биэ, сылааны быдааны бу ий иһинэн толорорго эрлээхпит, — диир Кыайылаах үлэһиттэртөн саппаабт өрө көтөҕүллэн аһамматта салгыбыт.

Сайма Сайым хочотун тула сүүрлэн, өртүү туорман Е. Иванов салайар кырдыагастар звено-ларын өттүүр сиргэрт тийиэлбит. Кинилэр өхсөр массынна кыаһан клирбэт, муус алдьанпыт, талах быһаа сирдэр өттүүлэр.

Сааһырдыбыт, кырыҕыдыбыт
дигэн саараан турбат, савлаа да-
оту хаалларбат кырдыагастар Ха-
ба быларытар хаһан оһоһуллубут
үүтэһиңэ пенсioneerдар И. Белях,
Г. Собакин хоһо, өрүү сымдыан
үлөһүллэр. Кинилэр уаһаа ы-
быт сирбит барыан эрэр, оһоһ-
атын сиртэн ыларбыт—дигиллэр.

Сүрэгзүүн сайраан Д. Петров
сэлдэмхиттэрын зөөлөхыгэр
түүншөбөтөгсэр күн кшээрэнбар-
да, бүтөһик очко 350 нүмөр
анхылынна. Кэсэтинэн бүтөн
тахынхыттынар тодо да кшээр-
бөтин нйяа дьомхот от кэбнэ
хээлхыттынар.

Хонтуораа бүгүн кээмэйдэммит
оту суоттаан ааган таһаарбыт.
тара, отделение 1486 тонна от-
тоон графамы 110 бырыһыан
тодорбут. Н. Сергеев зэвота 7150
центнера оттоон быдыамы 2190
центнерини куоһарбыт. Д. Петров
зэвота быдыамы 107 бырыһыан
тодорбут.

т Үлэвэ дьондурдаах, бэйэлэрин
т нинилэрингэр туруоруудубут се-
а- рудахтары телорор нинн Солоньк
н отделеннетын рабочайдара күү-
рөөннөөхтик үлэтинилэр.

П. ИЛЛАРИОНОВ,
"СО" общ. корр.

Кубань муората

Краснодарскаядаагы ууну муһнаар сир
—Бүтүн Союзтаагы охсуулдах комсо-
мольскай тутуу. Манна сый аайы уу 3,1
миллиард кубической метр саппааһа
одоохуйуоһа, кини нэнэ 400 квадратнай
километр буолуоһа. Кубань муората 250
тыһыһаа гектар сирин ситигирдэр кыагы
биэрнэһэ. Кини сааскы халаан уутун ба-
рытын ыһааһа уонна дохсун Кубань сый
аайы халаанныыр куттаһын суох оноруо-
һа.

Тутааччылар быһыкка 11 молуһун кубометр буору, 750 тыһыынча кубометр бетон уонна тпмнр бетону кутуохтаахтар. Тутууга 5 тыһыынча кэригэ киһи

1975 сэлдээх саас уу тутар сир толо-
рулууда. Кини бу пятилеткада 85 ты-
һынча гектарга рис сага севоборотун
кыллэрэри хаачыйыада. Хас биһирдии
учаастактарга бары коллективтар, тугавч-
чылар, өрө күүрэн, пятилетка бастакы
сылын былаанын бодьобун иһинэ толо-
он туһугар үлэһиннэлэр.

Смешонка: бышыкка буору нутууну ав-
тоскреперистар 7 М-дээх кеге сымдыар
механизированной колонналары ыттар.

Е. Шулепов фотота-
ССТА фотохрониката.

ТОҒУС ХООДУОТ ХОТӨЙДОР

(Мамнайдгы комсомолени, кыбыл партизан И. Р. Данилов ахтыытыттан)

1920 снл дагнл күнлэ тлс
нмэ түнэн эрэр кэлэ Алтын
нмэ вй савана Чурингэ тлс
тумуларгтган бндрэстэрт
турар нмн кылдэстэ өсөлү
лэ оодоро үөрэнэлтэ элсүү
гүрлэ снлдлалар. Нүгүн күнлэ
муньах буолар гүл, гүбчнэт
ган болонмучулэ хэлснлэ
ханын эрл снлү тэлкүрүбү
днэ, бндрэ кэртэлү буолла
нэ.

Бу мунныхха гуйбыга боломучунайа Трофимова О. Н. уонна Субуруускай И. Д. бааллара. Илья Романович Данилов муунахха эппилибит элбэх чавылхат ыдалартан сүрүн-эттүн сүдүрүстүк ойдообу-та. Ол курдук, Боотуруускай

X X X

1921 сыл күһүнүндэ үлүс-
наары оскуолаҥа истуу бун-
бута. Саха сириг бүүтүтүүтүн
үрдүнэн хара бөлүгүтүнэ са-
бардаары, кыра-тара, иеру-
инитигэр калбыт кутулуу-бу-
тун үлүү төһөө, минилэр
хамнааччыта-лар бинистөрү
башлар өгдөгүтүнөн, алаһаач-
чылархатарын сөрбөтөн эрэр
көдүрө эгэ. Сөтөрү баш-
дыматтар оһоһ-аһын күөрэ-
һэн, багыһалаан эрэр сураста-
ра иһиллибитэ. Аһаһын а-
саһана эһитэ буолуу, комсо-
лецтары муһуһан, булт сааһта-
һан саһаһыһары аһаһаһыһа-
һыһа, ГПУ предсавител-
лэр Гаврильев, Вердвиннов
каһбистэрэ. Кинилэр кыраһы-
һорүүлэһиһэн дариһыһа а-
һуһун, ордук түүһтүү өһүһүһөн
комсомолецтар патрулауу-
буолбуттара. Уһу Сүбүрүһсөө-
һаһаһатыһан саһыһыһа бийэ-
буой дружина төрөһлиһитэ
Үөрөһ дуоһаһаһа үөрөһ суоһ-
буоһаһа башыһа.

Сотору Каратаев командир
дах Кызыл Армия элэстэ.
Якутскайтан тахсабыра Чу-
рапчы кыһыл дружината ил-
этарээннэ холбоһуута, барыта
300-кэ кыһылха тирийдэ. Ос-
куола каларыа буолбута, ба-
йыаннай байыһаанын олохто-
мута. Дружина байыастарын
байыһаанай үөрөхкө, ордунаты-
нын сылдыһыга, үрүткэ бар-
быттара, Сурагы-садымын ил-
тэртэ, ону тэнгэ арааһынай со-
руктаах араас сирдэртэ (холо-
бур, Амма Солобудатыгар
иарыһынайдары итэтиһи-
лэра. Остуох үөдүрө үксэ
испиттэ, онно-мөһө үөлөм-
нары өлөртүүр кыһалыы сү-
дүгэ дьайыһалара иһилэртэ.
Ол көмүсүлөнтэри абардара
естөөхтөн оһу-садыа ситиһэртэ
охсуһуута кыһаарыт.

Ахсынныбыг Казантосхон
рээтэ бүтүүнүүтэ. Тонгүдүс
босүүтэ. Козомолдотер тө-
рообүт-үсгэзбэл. үрүмни
Чурагчадара тулалдахыйбыт
одооуу сайына харагчотэ. Эгэ-
рээт Тонгүдүс иингэл бэрэгдэ
дөнгөз ололбута. Манна олол-
дохторума, бигэрдэ бандымыт.

тар саяа түйэннэр, нани 91-
түтэн нуустэх сохус зымаа-
ны буолбута. Кыһааһар сэт-
тэ остоову бичиге түрүтүтэр,
бандыматтар тэһилээбигтэрэ,
Сэрингэ бастааһы сүрүтүтүн
иттиһик сакаламмыта.

Чугас эргин агтар өмнөр от-
торо эстэн (бандьыттар уо-
таан иһэллэр), Мэҥэ улууһа
Дьааҥхаады тагаратын дьаа-
тыр отарыт көлөрүгү күтүл-
битэ. Ойно биир миннээх ту-
балта буолбуттук. Эбэрэттэн
40-ча кийинэ (кыһалар өртө-
лөрүтэр Нинафор Митрофан,
Иван Митрофанов Иван Дани-
лов бааллар) ҕеҥедика
һыттылар. Агтарын миннээх
минилэритэр дьоннору ыһта-
х, сөтөөх дьаһаччыны тутуһан
ҕаанаан иһэн биир халыы-
пра алаас ыадыга бандьыт-
тар кэлэн олоһоллорун бил-
лэлэр. Кыһыл өҥөстөр бөхү-
ба суох атаакалаан кичирбэлэр.
Өстөөх көкөттөрү билбит ку-
дук балаһантан эрдэ тахсан,
күргүүнүтүн ыһааһы-ыһа-
чы атаахха биллэрмэлэр Ыл-
чидитин таһылар биир про-
сөтөөх «таһаралыы» ыһаабыт
ата. Разведчиктаан сүтүк
тахсыбатаа.

[illegible]

Ол кэнигтэн Каратаев эгэрээтэ куорат таһыгар Улахан Мархада уларыдан кэлти баран, илэин куотулар Ину-гуола танкатын дитигээр аарал кирибит этэ. Сиди үбүчүк бит Советскай быһыас тэҥис сургаан Дьоккусунай куортта туура тутан манаарга бандыметтар айындаахыгырор. Ыһата, кирилэр бэддэстииһэ быһахтамыт, хидтааныта тийиэ хаадаастамыт. Дьоккусунай тогуруу сыһын көмчөрө этэ.

(Салгымыта бэчээтгэни).

бурдугун төһөнү хомуйбуттары ааһы буолла. Барыта 90 гектар сирэ быһыллыбыт, 480 центер бурдук астаммыт. Үчүгөй саҕалааһын!

— Күннэтэ 63 гектары быетарарга, валовойунан 464-түү центнер бурдугу астаарга, оттон 696 гектар бааһына бурдугун 11 күн устата хомуйан бүтэрэргэ,—диэн эбэхээтэлистибэ ылыннылар. Маассабай хомуур саҕалааһын күнүн түмүтүттэн көрдөхкө, Одьулуун бурдугу үүнэрээччилэрэ ити тылларты чакчы толорор кылаахтар. Оһо бары биһир кийи курдук турунулар,—диһир политтэрийээччи, нэһилиэк Советын депутата С. Д. Федотова.

Күннэтэ, хайыат уонна сурунаал тэҕэммит, хас да орон кэмкэлээбит, былакааттарынан, луоһуннарынан кизгэммит культурнай отуу үрдүгэр кыйыл былаах тэлибирнир. Күннү үлэ дьонун көхтөөх үлэбэ ыгыра, угуйа турар. Оттон бааһынаҕа хомуу хараабыллара усталлар. П. СЕДАЛИЩЕВ.

Таатта үрэх киһи хототун өгөйөн сытар Маган Атыыр бааһынаҕа. Чараһ арыы хатыннар кыһырдэхтэ, күһүгү тыал тыһыны биллэр, оһон-манан араҕастыһан көстөллөр. Оттон киһилэри илээн сытар сонуоһа дьаһымнан бурдук саһарчы буспут куоластарын сылаас күн диэки хонкута бырахпыт.

Бу 120 гектар пөһнөөх бааһынаҕа түөрт комбайн киирэн, бурдугу устаттар. Ити оһо көрдөхкө эрэ, онук. Дьынэр, киһилэр мотуордара толору күүстэрин бары уустук механизмнары хамсаталлар. Үүнэн түрбүт бурдук биһир дэхсинтик быһыллан, киһи араас уедаларынан киирэн аһар, көмүс туорак буолан бун-

көргө кутуллар. Оттон солоҕо чөмөх-чөмөх сүөкэнэн иһэр.

Шофер Н. А. Федотов прицели холбонмут самосвал маассынаһынан куугунатан кэлэр. Комбайннар кыйыл былааһынан биһэр сыгдаларын көрөн, оһо тийэр. Өтөр буолбат, бункертан куозка уонна прицепка бурдук туорахтара толору кутуллаллар.

Киһи Дьабымыла бөһүөлөгэр баар механизированнай ыскалаанка ыстанналар. Оһо төһө бурдук астаммыта күннэтэ учуоттанан иһэр. Ыскалаанка машинист—Н. Д. Карпов. Киһи көрөн үлэлэтэр үгүс механизмнарын унуордаан, эһиллэһи үүнүү дьылҕатын быһаарар тоһуу сизмэ буолан саахырымсаларга аһаллар. Ити

киһинэ киһи куугунунаҕа куурдуллаллар. Манна олохтоох оһоҕола үөрэнээччилэрин А. И. Ефимов уонна В. Д. Григорьев салайан үлэлэтэллэр. Икки кырдыаас үчүгөйдик куурбут бурдук ыскалаат уорадайыгар харайылларын туһугар кыһаналлар.

Бааһынаҕа республика үтүөлүк механизатора коммунист Н. Е. Яковлев эһенэ хаһаайын. Киһи хадьымал намыһах буоларыгар, арыттаннаһын ким да таһаарбатыгар дьонун үөрэтэр. Кыра ээс саахалланын таһыстаһына, хардарыта көмөлөсүһэн, оһоҕотуна оһооллор.

Николай Егорович үөрэнит уолаттара Гаврил Кардашевский уонна Иван Матвеев комбайн уруулугар иккис сылын олороллор. Киһи

эр иккиэн Өлүөхүмэ техникумугар үөрэнэллэр. Тыа хаһаайыстыбатын специалистара буолар уолаттар дьаһунаах коллективка түбөһөн, техниканы баһылыырга уһуйуллаллар.

— Выйыл бурдук үүнүүтэ татым. Гектартан биһестиилталы центнер үүнүүнү хомуйууһукпут. Оһу сымасы курдук тутан онһун булардарбыт диэн баҕалааһыт,—диһир эһенөвөд.

Бааһынаҕа комбайннар усталлар. Киһилэри техника араһын баһылааһыт механизатор С. С. Артемьев, элбэҕи эрэннэрэр эдэр механикатордар Д. Пинигин, П. Кириллин ыталлар. Аҕа таһаарытарымтан хаалсыбат иһин комсомолецтар А. Илларионов уонна И. Шумилов дьулуһаллар.

Атырдыах ыйын 12 күнэ. Вылыта суох халлаантан күн чабылгычы тыгар. Бааһынаҕа күүрээһинээх үлэ күргүөмө. Саҕа пятилетка саҕа

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

С. А. Новгородов аатынан Чурапчытааһы интернат-оскуола 1971—72 сс. үөрэх дьылыгар иһтиллээччилэри хомуйар. Сайабыллыаһыны I—VIII кылаастарга барыларын ылар. Сайабыллыаһына директор аатыгар маһык докумуоннары холбуу тигэн ытыллар: төрөөбүт туһунан сибидиэтистэ (дьыһиэһэ), оһо доруобуйатын туһунан медицинскэй кыырааһына, төрөппүттэрин социальнай баһыһынаһыларын туһунан сельсовет ыспыраанката, оһо үөрөһүн таабыла.

Сайабыллыаһына атырдыах ыйын 25 күнүгэр дьэри ытыллар.

ДИРЕКЦИЯ.

Үөрэх оройуоннааһы салһата, үөрэх, үрдүкү оскуолалар уонна научнай учреждениелар үлэһиттэрин профсоюзун райкома Чурапчы аһыс кылаастаах оскуолатын учуутала Антипин Иван Андреевич киһи убайа

АНТИПИН СЕМЕН АЛЕКСАНДРОВИЧ

бу дьыл атырдыах ыйын 12 күнүгэр уһун, марахан мараһыттан өлбүтүттэн дьэри кутурданыарын тирдэллэр.

«Сельхозтехника» оройуоннааһы отделениетын администрацията, партиянай тэриэтэ, профсоюзун месткома отделение кырдыаас механизатора, коммунистическай үлэ ударнига, пенсионер

АНТИПИН СЕМЕН АЛЕКСАНДРОВИЧ

бу дьыл атырдыах ыйын 12 күнүгэр уһун, марахан мараһыттан өлбүтүттэн бонусуоһун аймахтарыгар, таһаарыстарыгар дьэри кутурданыарын биллэраллар.

Оройуоннааһы «Саҕа олох» хайыат редакциятын уонна типография администрациялара, профсоюз месткома редакция секретарь-машинистнаһыгар Антипина Марфа Семеновнаҕа киһи таһыыр «ҕаҕа

АНТИПИН СЕМЕН АЛЕКСАНДРОВИЧ

бу дьыл атырдыах ыйын 12 күнүгэр өлбүтүттэн дьэри кутурданыарын тирдэллэр.

Таһыыр аҕабыт, аймахыт

АНТИПИН СЕМЕН АЛЕКСАНДРОВИЧ

бу дьыл атырдыах ыйын 12 күнүгэр уһун, марахан мараһыттан өлбүтүттэн дьэри кутурданыарын тирдэллэр.

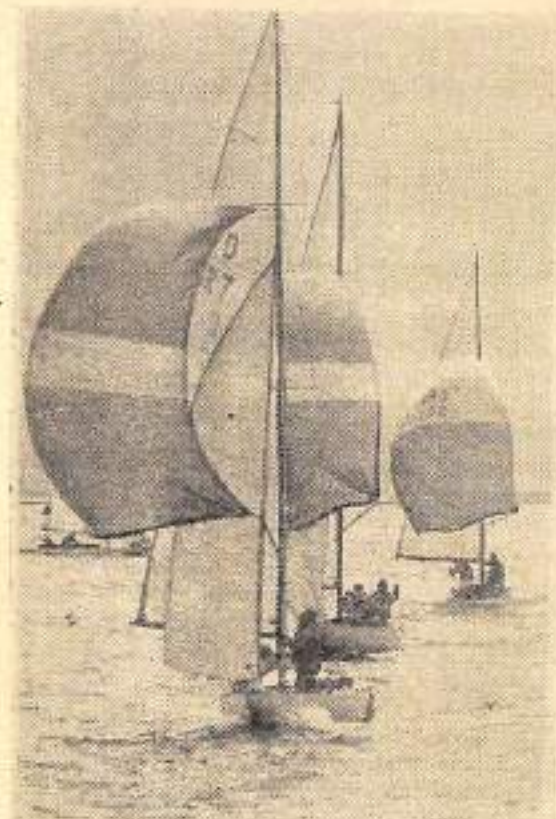
Кэргэнэ, оһолоро, аймахтара.

БИҢИГИ ААДЫРЫСПЫТ: Чурапчы эһиһиннэтэ, Нарп Марис уулусса 12 №-рз.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОННАРА: редактор—0—89, тыа хаһаайыстыбатын уонна культура, олох-дьаһах отделара—0—90, уопсай отдел—0—91, типография—0—95.

Редакцияҕа ыһтар сурунна аадырыһы, араспаһынаһы, эһы: аҕа аһын толору сурулуохтаах.

ФИЗКУЛЬТУРНИК БҮТҮН СОЮЗТААҒЫ КҮНЭ

Саҕа спортивнай тутуулары ыһтан уонна биһиги үлэһиттер тутуулары туһаныһы күүһүрдөн үлэһиттер киһи маассалара физическай культуранан уонна спордуан дьарыкталалларыгар усулуобуйаһы турсарыаха.

СССР XXIV сьезин Директиваларыттан.

Физкультурник Бүтүн Союзтааһы күнүн биһиги дойдубут доруобуйа, күүс уонна көрө быһыы бүтүүн народнай бырааһынныһытын быһыһыттан бөлөһүнэр. Физкультура уонна спорт советскай киһиэхэ чэбдик өй-санаа уонна үөрүүлээх олох, үлэбэ дьобур уонна уһун үйэ төрүтүнэн буоллар. Советскай государство үөскээбитэ бастагы сылыттан Коммунистическай партия уонна Советскай правительство физическай кичини социалистическай культура быстыспат сорҕотун, саҕа советскай киһи иһтиллиһини ордук тийимтии средствотын быһыһыттан көрөн, киһиэхэ аһаабат болҕомтолорун уураллар.

Социальнай-экономическай уларытан тутуулар биһиги дойдубутугар маассабай спортивнай хамсааһын сайдытыгар бары усулуобуйа-

лары тэрийдилэр. Үлэ кэмгэр гимнастика, доруобуйа бөлөхтөрө, сынныалаһ куорат таһынааһы базалара, өрөбүл күннээҕи походтар—көһин сылларга киһи сайдыһыны ылбыт маассабай физкультурнай үлэ формалара. Советскай Союзка бөйөтүн дьаһаһыһынан тэһнээһин булбатах, стартка уонунан мөһүйүүн рабочайдары, колхозтаахтары, сулуоспалаахтары уонна үөрэнээччилэри таһаартыһар маассабай спортивнай күрэхтэһиһилэр ыһтыллыылар үгэскэ кубулду. Мөһүйүүнүнэн советскай дьон бөйөлэрин илэһи кэмнэрин айаннааһыһына, туристическай походтарга ыһталлар.

Биһиги дойдубутугар спордуан дьарыктанарга беһо материальнай база тэриһиннэ, тыһыһыччанан стадионнар, сөтүөлүүр бассейһнар, спортивнай - гимнастическай

саалалар уонна футбол хоһуулар оһоһулуһулар. Советскай спорт маассабайа аан дойду күрэхтэһиһилэригэр кыттар талааннаах спортсменнары булууга көмөлөһөр. Аан дойду күрэхтэһиһилэригэр советскай былаах киһини ситиһиһилээхтик көмүскүүр советскай спортсменнар аан дойду үрдүнэн алтарытыаттара сыһтан сыһ үүнэр.

Советтар дойдуларын спортивнай специалистара аһын дойдуларга физкультурнай хамсааһыны тэрийиһигэ үөрүүнүн көмөлөһөддөр. Советскай спортсменнар биһиги дойдубутугар физкультура уонна спорт маассабай көрүһүнэрин салгыһы сайыннарыһыга, физическай культура хас биһирди советскай кэргэн оловор бөбөтүк киһирини туһугар СССР XXIV сьезин быһаарыһыларын толорууга тоох баар күүстэрин биһэрэллэр.